1839. No. 67.

LEEUWARDER COURANT.

DINGSDAG den 20 AUGUSTUS.

De Staatsraad, Gouverneur van Vriesland, brengt ter kennis van de belanghebbende personen, dat op heden invorderbaar gesteld, en tot dat einde afgezonden zijn, de primitieve Patentkohieren van alle Gemeenten of Ontvangdistricten in deze Provincie, over de dienst 1839/40 en wijders, dat men tegen verkeerde of te hooge aanslagen welke in voormelde Kohieren mogten bestaan of worden verondersteld, zich bij reclame zal kunnen voorzien, mits dezelve behoorlijk ingerigt, en met de vereischte bijlagen voorzien, uiterlijk vóór of op den 30 November aanstaande zijn ingediend, bij den Heere Controleur der Directe Belastingen, In- en Uitgaande Regten en Accijnsen in de Divisie van Controle, waarin de aanslag is geschied.

Leeuwarden, den 15 Augustus 1839.

De Staatsraad, Gouverneur,
Bij afwezendheid van denzelven,
Het Lid der Gedeputeerde Staten,
VAN BURMANIA RENGERS.

DUITSCHLAND.

FRANKFORT, *den* 14 *Augustus*. De overeenstemmende berigten uit Weenen en Berlijn laten naauwelijks meer daaraan twijfelen, of de eensgezindheid der groote Mogendheden is in den laatsten tijd door de Oostersche aangelegenheden zeer aan het wankelen gebragt en nog eenigzins daardoor aangedaan; en wel in zoodanigen graad, dat het door de Oostenrijksche regering aanvankelijk gedane voorstel, om eene conferentie tot beslechting der Oostersche verwikkelingen te openen, hoewel herhaaldelijk geopperd, nog niet allerwegen bijval gevonden heeft. Inmiddels ontbreekt het niet aan bemoeijingen van den kant der eigenlijk bemiddelende Mogendheden, Oostenrijk en Pruissen, om eene al te geweldige wrijving der onderscheidene belangen te beletten, en te verhinderen dat de eene of andere Mogendheid zich een beslissend overwigt in het Oosten aanmatige, hetgeen noodwendig tot eene botsing zou leiden. Te Parijs zijn deze bemoeijingen, zegt men, bereids met eenig goed gevolg bekroond geworden; men beweert dat aldaar van hoogerhand de verzekering is gegeven, dat men elken maatregel, welke aanleiding zou kunnen geven tot het geloof dat het kabinet der Tuillerien eene gewapende interventie wil, zoo veel mogelijk zal vermijden, tenzij men door de maatregelen van andere Mogendheden, zonder overeenstemming der vijf groote Mogendheden geschied, daartoe mogt genoodzaakt worden. Er bestaat dus gegronde hoop spoedig die eendragt hersteld te zien, welke de krachtigste, ja de eenige waarborg voor het behoud van den vrede is.

NIEDERWALLUF, (in den Rijngau) *den* 7 *Augustus*. Hoe moedeloos ook dit jaar de landman zijnen wijnbouw arbeid heeft begonnen, vermits hij nergens eenig uitzigt op eenen rijken herfst zag opdagen, ziet hij thans niet te min met vreugde zijn zuur zweet en zijne moeite beloond. Onze wijnbergen leveren het heerlijkste aanzien op en heden reeds hebben wij rijpe druiven. Valt er spoedig een heilzame regen, dan blijft ons niets meer te wenschen over. Aardappelen en voeder hebben wij in overvloed, de oogst is zeer ruim, en bij eene warmte van 25 tot 26 graad Reaumur zal, wanneer ook de maand Augustus ons geenen wijn van 1834 kookt, toch de wijn in kwantiteit elken wijnteeler verheugen en ook in kwaliteit aan de verwachting van menigen fijnproever beantwoorden.

FRANKRIJK.

PARIJS, *den* 14 *Augustus*. De wending, welke de Oostersche aangelegenheden zullen, of kunnen nemen, is steeds een der voornaamste onderwerpen der algemeene gesprekken. Dat het berigt van het Romeinsche dagblad, wegens het binnenloopen der vereenigde Fransche en Engelsche vloten in de Dardanellen, zoodanig als hetzelve is medegedeeld geworden, onwaar is, lijdt geen twijfel. Even onwaar zal dan ook wel een berigt van een der dagbladen van Lyon wezen, als of genoemde vereenigde vloten de *Russische* scheepsmagt zouden hebben *verbrand*. Naar luid der bewegings-partij, ontbreekt het den Franschen zoo wel als den Britschen bewindslieden aan de noodige welberadenheid en moed, om dergelijken maatregel te bevelen, welke, naar haar oordeel, aan de Mogendheden van het westelijk Europa, immers vooreerst, de suprematie in de aangelegenheden van de Levant zoude verzekeren.

Intusschen heeft men reeds den 11den in Marseille de aankomst van de stoompaket uit de Middellandsche-zee te wachten gehad. Deze paket schijnt nog niet aangekomen te zijn; immers van den kant van het bewind is nog niets deswegens bekend gemaakt, hetgeen wel denkelijk zoude hebben plaats gehad, indien de telegraaf iets had overgebragt.

Naar luid der over Triest ontvangene berigten, lagen de Engelsche en Fransche vloten den 26 Julij, in elkanders nabijheid, op de hoogte van het eiland Syra.

Van den 15*den*. De alhier ontvangen berigten uit Konstantinopel van den 27 en uit Smyrna van den 29 der vorige maand luiden zeer gunstig omtrent den stand der onderhandelingen tusschen de Porte en *Mehemed-Ali*. Althans blijkt uit deze berigten, dat de stoomboot *Peiki Scherket* den 21 uit Alexandrie te Konstantinopel is teruggekeerd, aan boord hebbende *Akif-Effendi* en *Muhsin-Effendi*, die, zoo als bekend is, belast waren, het overlijden van Sultan *Mahmoud* en de troonbeklimming van den jeugdigen *Abdul Medschid* aan den Egyptischen Onder-Koning aan te kondigen, als ook de terugzending naar de Turksche hoofdstad van de Ottomannische vloot te vorderen, welke de meeste betuigingen van goede gezindheid van *Mehemed-Ali* hebben ontvangen, die ook tevens op de vergiffenis van den Kapudan-Pacha heeft aangedrongen.

De door *Mehemed Ali* aan de Porte gerigte brief bevat dezelfde verzekeringen, en moet strekken tot regtvaardiging van zijn geheele gedrag in het verleden, dat kuiperij steeds heeft gepoogd in een zwart daglicht te stellen. Ten slotte spreekt hij van zijne gehechtheid aan den jeugdigen Sultan, dien hij bereid is bij alle gelegenheden te dienen, even als hij zijnen doorluchtigen vader zoude gediend hebben, indien de kwaadwilligheid er niet in geslaagd ware, dezen tegen hem in te nemen.

Na de ontvangst van dezen brief te Konstantinopel, is de Divan tot het krieken van den dag vergaderd gebleven.

Des anderen daags heeft *Chosrew*-Pacha zich bij den Sultan begeven, om Z. H. den uitslag der zending van *Akif-Effendi* bekend te maken, en den brief van *Mehemed-Ali* mede te deelen. Deze bijeenkomst heeft lang geduurd.

Eene depêche van *Mehemed-Ali* is vervolgens aan de vertegenwoordigers der vijf Groote Mogendheden medegedeeld. Deze mededeeling heeft tot eene lange beraadslaging aanleiding gegeven, omtrent de aan te wenden middelen, om bepaald en op eene voegzame wijze de moeijelijkheden van den tegenwoordigen toestand te doen eindigen. Dien ten gevolge is er besloten aan *Mehemed-Ali* het erfelijk gezag over Egypte, onder de opperheerschappij der Porte, toe te kennen.

Den 24sten is eene nieuwe bijeenkomst van den Divan gehouden in de vertrekken van het Sadrazam, en men heeft eenige reden om te gelooven, dat daarin gehandeld is over de nader te nemen maatregelen, in verband met de gezegde schikking.

In deze zelfde bijeenkomst is Z. Exc. *Saïb* Effendi Tchaouschbachi of minister van Justitie benoemd, om de onderhandelingen met *Mehemed-Ali* te voeren. Deze hooge ambtenaar zoude den 27sten naar Alexandrië vertrekken met de stoomboot *Peiki Scherket*. Van den anderen kant zegt men, dat *Mehemed-Ali* aan zijnen zoon het herhaalde bevel heeft gezonden, om zijnen marsch te staken.

Men verzekert ook, dat *Akif*-Effendi, dezelfde, die uit Egypte is teruggekeerd, eerlang op nieuw naar dezelfde bestemming zal vertrekken, en dat in eene bijeenkomst van den Divan op den 27sten de instructien, betrekkelijk deze zending, zouden worden vastgesteld.

Voorts heeft Z. Exc. *Redschid*-Pacha, die zich thans te Parijs bevindt, bevel ontvangen naar Londen terug te keeren, om aldaar eene nota in te dienen.

Eindelijk wil men ook weten, dat de Turksche vloot door *Saïd*-Bey, zoon van den Pacha van Egypte, naar Konstantinopel zal teruggevoerd worden, welke *Saïd*-Bey met eene zuster van den Sultan zoude in den echt treden. De zending van *Akif*-Effendi zoude met dit huwelijk in verband staan.

NEDERLANDEN.

'S GRAVENHAGE, *den* 16 *Augustus*. Volgens vrij stellige geruchten, zou men hebben afgezien van het plan, om een embranchement van den Keulschen Spoorweg te maken van Rotterdam op Utrecht, doch daarentegen dien van Haarlem over 's Gravenhage op Rotterdam verlengen. In dat geval zou het op te rigten Groot Handels-Entrepôt te Rotterdam, aan de zijde komen van het nieuwe werk. In ieder geval zou het belangrijke Maritime Etablissement bewaard blijven voor vernietiging of afbrokkeling en alzoo niet alleen Rotterdam bewaard voor den zwaarsten slag dien het zou kunnen treffen (het verlies der Marine), maar bovendien 's Rijks veiligheid dezerzijds gewaarborgd blijven, door het behoud van een etablissement, hetwelk, in oorlogstijd, onmisbaar is voor de verdediging onzer riviermonden en zuidelijken grens.

AMSTERDAM, *den* 15 *Augustus*. Wij vernemen met genoegen, dat het fabrijkwezen in de koloniën van Weldadigheid in de laatste maanden eene zeer aanmerkelijke uitbreiding heeft erlangd en zeer aanzienlijke afleveringen van katoenen, ten behoeve onzer Oost-Indische bezittingen, zijn bewerkstelligd. Algemeen wordt de qualiteit van dit fabrijkaat zeer geroemd.

De algemeene Christelijke Hervormde Synode in Nederland heeft, onder zekere bepalingen, uit de fondsen, waarover dezelve te beschikken heeft, tot opbouw of herstel van kerken en pastorijen, de navolgende subsidiën verleend: aan de gemeente te Kortenhoef *f* 1,700, te Durgerdam *f* 1,700, te Oostgraftdijk *f* 1,600, te Marken *f* 1,500, te Ankeveen *f* 1,200, te Buiksloot *f* 800 en te Amsterdam *f* 800.

UTRECHT, *den* 14 *Augustus*. Heden werd het stoffelijk overblijfsel van den onvergetelijken *van Heusde* naar de rustplaats aan de Bildt gebragt. Zonder uiterlijke plegtigheid werd hetzelve derwaarts gevoerd; maar de liefde van des hoogleeraars leerlingen en vrienden kon hierin niet berusten. Aan de Bildt was eene talrijke schaar, uit eigene aandrift, vereenigd. Een kwartier van het dorp af, werd het lijk ontvangen door 18 jonge lieden, zijne laatste leerlingen, en door 4 vroegere, de hoogleeraren *van Goudoever*, *Roijaards*, *den Tex* en *Rovers*, die hetzelve bragten en geleidden naar het graf. Aldaar, omringd door de drie zonen van den innig geliefden vader, door de curatoren der hoogeschool, de ambtgenooten en kweekelingen, nu aanwezig, door eene rei van vrienden en leerlingen, ook uit Leiden, Amsterdam en van elders overgekomen, bragt de hoogleeraar *van Goudoever*, de oudste discipel en beproefde vriend van den overledene, de hulde van dankbare erkentenis aan zijne nagedachtenis. Hij herinnerde ons wat *van Heusde* als geleerde, als leidsman, als vriend, als Christen wijsgeer geweest was, en allen gevoelden op nieuw de grootheid van hun verlies. Nadat het lijk in de groeve was neêrgelaten, ontboezemde de hoogleeraar *Roijaards*, in eenige hartelijke dichtregels, zijn vol gemoed. Eene eerbiedige stilte heerschte op het landelijk kerkhof en deze plegtigheid, zoo eenvoudig als aandoenlijk, bleef geheel in den geest van den ontslapenen leeraar en vriend.

LEEUWARDEN, *den* 19 *Augustus*. De directeur-generaal voor de Marine heeft ter kennisse van de zeevarenden gebragt, dat ter secretarie van het Departement van Marine, en bij de directien der Marine te Amsterdam, te Rotterdam en te Vlissingen, verkrijgbaar zijn gesteld eene nieuwe kaart van de zeegaten van de Goedereede en de Maas, zoo als dezelve zijn opgenomen in het jaar 1839, benevens de beschrijving dier kaart; en zulks te zamen voor den prijs van *f* 1,25 terwijl de beschrijving afzonderlijk voor *f* 0,20 — kan worden verkregen.

Door den heer administrateur voor de nationale Nijverheid is, op den tweeden dezer, aan de Gouverneurs der Provincien de navolgende missive geschreven, nopens de onder het rundvee zich geopenbaard hebbende *Tongblaar* of *Mondzeer*.

„ Blijkens een rapport van den directeur van 's Rijks veeartsenijschool, is de zoogenaamde *Tongblaar* of het *Mondzeer* onder het rundvee, waarover in sommige nieuwspapieren gesproken wordt, eene bekende ziekte, welke sedert eenigen tijd in naburige landen, namelijk in Duitschland en Frankrijk, heeft geheerscht en zich ook in sommige provincien hier te lande heeft geopenbaard.

„ Ofschoon deze ziekte, indien zij hevig aantast en niet spoedig ontdekt wordt, doodelijk kan worden, zoo is dezelve, volgens des directeurs gevoelen, echter in ver de meeste gevallen, tijdig ontdekt wordende, onder eene gepaste behandeling, zeer wel geneesbaar, zoodat, in evenredigheid van de algemeenheid der ziekte, slechts een gering getal der aangetaste dieren daaraan komt te sterven en de genezing meestal binnen eenige dagen volgt.

„ Daar deze ziekte, gelijk de directeur al verder opmerkt, niet van besmettelijkheid is vrij te pleiten, vooral wanneer het slijm, dat aan de zieke beesten uit de mond vloeit, op het gras of den bodem neervallende, door gezonde runderen wordt opgelekt, in welk geval ook andere dieren, zoo als Schapen, Geiten, Varkens, en zoo men wil ook zelf Paarden, daardoor besmet kunnen worden, zoo moet zij gerangschikt worden onder die ziekten, waarop de art. 459, 460 en 461 van het wetboek van strafregt toepasselijk zijn; zoo dat, wat betreft de noodzakelijkheid der aangifte, de afzondering en het niet vervoeren of ter markt brengen van het vee, dat door de *Tongblaar* of het *Mondzeer* is aangetast, dezelfde instructien kunnen worden toepasselijk geacht, die nopens de *longziekte* zijn gegeven.

„ Wijders dient ook het vleesch van runderen, door de *Tongblaar* of het *Mondzeer* aangetast, en daaraan gestorven, of tijdens het bestaan der ziekte geslagt zijnde, niet in consumtie als voedsel voor den mensch te worden gebezigd; terwijl eindelijk ook de melk van zoodanige beesten almede niet behoort te worden verkocht of gebruikt, daar de ondervinding heeft geleerd, dat menschen, die deze melk hadden genuttigd, door eene spruwachtige aandoening in den mond en keel zijn aangedaan, en zelfs andere dieren op deze wijs zijn besmet geworden.

„ Vermits intusschen de *Tongblaar* niet van eenen zoo verderfelijken en besmettelijken aard te houden is, als de *Longziekte*, zoo kan zij ook niet met deze gelijk gesteld worden in de toekenning van tegemoetkomingen uit het fonds van den landbouw, voor verliezen daardoor geleden. Integendeel schijnt de *Tongblaar* hierbij op dezelfde lijn te worden gerangschikt met andere gewone besmettelijke ziekten, waarbij, behoudens de afscheiding van gezond vee, de genezing moet worden beproefd; terwijl, indien deze, op het rapport van een erkend veearts onmogelijk bevonden wordt, op last eener bevoegde autoriteit en met inachtneming der in dergelijke gevallen gebruikelijke bepalingen, behoort te worden overgegaan tot de afmaking van dusdanig vee, waarvoor alsdan, volgens den gewonen maatstaf, eene schadevergoeding kan worden verkregen; terwijl, voor zoo ver het bedoelde vee aan de ziekte sterft en met de uiterlijke bekleedselen begraven wordt, ook voor deze laatste de gewone vergoeding zal worden uitgereikt.

„ In opgemelden zin, dezer dagen, op 's Konings last, een verzoek van een der heeren gouverneurs om instructien nopens de bedoelde ziekte beantwoord zijnde, is het aan de administratien voor de nationale nijverheid niet ongepast voorgekomen, om daarmede ook de heeren gouverneurs der overige provincien bekend te maken, waarvan ik de eer heb, mij, voor zoo veel U hoog ed. gestr. betreft, bij deze te kwijten."

Nopens den staat der kolonien van de maatschappij van Weldadigheid, in Julij dezes jaars, schrijft men, dat het zomerweder tegenwoordig voor den landman zoo buitengewoon gunstig is, dat er werkelijk niets te wenschen overig blijft, en al de te veld staande gewassen zoo voordeelig groeijen, rijpen en binnenkomen, dat men zich eenen dergelijken schoonen zomer, als tot hiertoe althans ondervonden wordt, naauwelijks herinneren kan. Het drooge en warme weder is het turfgraven en maken, gedurende de laatste maand, mede zeer gunstig geweest. Met den fabrijkmatigen arbeid gaat het redelijk goed voort. De katoenweverij in de gewone kolonien blijft maandelijks om de 3500 stukken opleveren, en de koffijzakweverij te Ommerschans wekelijks tusschen 6 à 7000 stuks, terwijl in al de eigen behoefte van verschillende kleedingstoffen, voor de onderscheiden kolonien, genoegzaam alleen te Veenhuizen voorzien wordt. Op 1 Julij bestond de bevolking der kolonien uit 8234 zielen, als in de gewone kolonien 2327, Ommerschans 1525, Veenhuizen, 1ste gesticht, 1454, 2de gesticht, 1560, 3de gesticht, 1236, Wateren 92; 40 ambtenaren bij de algemeene directie en hunne huisgezinnen. Het voorhanden vee was sterk als volgt: 33 paarden, 1099 koeijen, 21 st. jong vee, 5 kalveren en 3061 schapen.

Uit het verslag van het geldelijk beheer der maatschappij van weldadigheid over 1838 blijkt verder, dat dezelve over dat jaar heeft geteld 9,972 leden, dat is 550 meer dan in het vorige jaar; welker bijdragen hebben beloopen *f* 26,335.

Aan de maatschappij is in dat jaar gemaakt een legaat van 6,000 fr. van jonkvr. *J. W. Beeldsnijder*, en een legaat van *f* 2,000 van mevr. de wed. *Wiese*. — De waarde der roerende goederen bedroeg op den laatsten December 1838 *f* 537,700, dat is ruim *f* 30,000 meer dan op den eersten Januarij van dat jaar, en de waarde der vaste goederen was almede met *f* 5,000 vermeerderd. In het algemeen heeft de landbouw, zoo wel als het fabrijkwezen, bij de maatschappij eene aanzienlijke uitbreiding erlangd, welke wel meerdere werkzaamheid bij het bestuur heeft gevorderd, maar waarin niet te min naar behooren is voorzien.

Het geschenk, door de stad Amsterdam voor HH. KK. HH. den Erfprins en de Erfprinses *van Oranje* bestemd, bestaat uit een zilveren plateau van zeven bladen, hetwelk naar verkiezing verkort of verlengd kan worden, en door zestien pooten, als omkrullende bladen, gedragen wordt. In het midden is eene vaas, welke prijkt met eene trophée met de Hollandsche en Wurtenbergsche vlaggen. Op den voorgrond van dit midden ornement ziet men aan weerszijden den Nederlandschen Leeuw, die met zijnen regter voorpoot het wapen van Amsterdam beschermt. Voorts zijn aan de einden van het plateau twee vazen in den ouden stijl en de geheele rand daarvan is met arabesken versierd. Het drijfwerk, vooral van het midden ornement, is uitmuntend; de leeuwen zijn zeer natuurlijk en heerlijk bewerkt. Het geheel is een kunststuk, hetwelk toont, dat in Nederland kunstenaars zijn, die voor geene vreemden behoeven onder te doen. De vervaardiger daarvan is de heer *G. Verschuur*, op het Water te Amsterdam.

Bovendien bestaat het geschenk uit zes fraai bewerkte, ook met gedreven zilverwerk versierde candelabres, elk van zeven lichten, in eenen geheel nieuwen stijl vervaardigd, waarbij 24 kandelaars in denzelfden vorm; verder een vierkante bouilloir met eene voorlooplamp, een stuk dat mede uitstekend is bewerkt, waarbij twee groote bladen, eene koffijkan, twee théières, eene melkkan en suikervaas, benevens twee schildpadden doosjes met vermeil lepeltjes, enz. Al deze stukken zijn smaakvol en uitmuntend bewerkt, en doen de vervaardigers, de heeren *Bennewitz* en *Bonebakker*, alle eer aan.

Men zegt dat dit geschenk in het begin der volgende week naar 's Gravenhage zal gebragt worden, om aan HH. KK. HH. te worden aangeboden.

In de *Provinciale Groninger Courant* leest men het volgende:

„ Vrijdag den 9 dezer is van hier naar de Zoutkamp vertrokken, om van daar de reis naar Oost-Indie te aanvaarden, het door den scheepsbouwmeester *H. J. Limborgh* gebouwde Barkschip *Adolf van Nassau*, hetwelk ruim 400 tonnen groot is, en gevoerd wordt door den kapitein *J. H. Brandt*. Dit is het derde Barkschip, hetwelk door genoemden scheepsbouwmeester gebouwd en bestemd is voor de vaart op onze Oost-Indische Bezittingen, terwijl er voor diezelfde bestemming een vierde schip in aanbouw is, hetwelk den naam *Rabenhaupt* zal voeren, en voor een vijfde de kiel is gelegd. — De reizen van de twee eerst gebouwde barkschepen, *Provincie Groningen* en *Prins Hendrik*, hebben reeds allezins voldoende uitkomsten opgeleverd, en daardoor een aanmoedigend voorbeeld gegeven tot verdere voortzetting van dezen belangrijken tak van scheepsbouw binnen deze stad. Dat in dit gewest de aanbouw van schepen met kracht wordt voortgezet, is gebleken uit het onlangs in deze Courant geplaatst jaarlijksch Verslag van de Gedeputeerde Staten aan de Staten dezer Provincie, volgens hetwelk, in 1838, binnen dit gewest tachtig nieuwe bodems ter zeevaart zijn uitgerust, terwijl in dit voorjaar wederom vele nieuwe schepen naar zee zijn gegaan, en er op genoegzaam alle scheepstimmerwerven ten gevolge van bestellingen, nieuwe kielen gelegd zijn."

Wij vernemen dat den 10 October e. k. te Groningen, ter gelegenheid van de overgave van het Rectoraat, eene luisterrijke maskerade zal plaats hebben, voorstellende den intogt van *Gustaaf Waza* in Stokholm.

Men meldt, dat het werk van de ontbinding der mobiele schutterij vóór den 1 September aanstaande zal zijn afgeloopen, tegen welk tijdstip de manschappen zullen ontslagen en de wapenrustingen, alsook de kleedingstukken opgelegd zijn, waar zij behooren.

Te Amsterdam is Dingsdag ll. de 55ste algemeene vergadering der Maatschappij: *Tot Nut van 't Algemeen* geopend met eene door den voorzitter gedane redevoering, ten betooge: *dat de Maatschappij Tot Nut van 't Algemeen de krachtigste waarborgen van duurzaamheid in zich bezit.* Uit het *algemeen verslag* bleek, dat de Maatschappij in het afgeloopen jaar wederom met 5 nieuwe departementen en 216 leden vermeerderd was, zoodat dezelve thans 236 departementen en 13,937 leden telt. — Tot hoofdbestuurders zijn verkozen de heeren *H. W. Warnsinck* en *J. C. Loman, V. D. M.*, en tot voorzitter voor de algemeene vergadering in den jare 1840 de heer mr. *J. Smits Verburg*.

De sedert eenige weken in sommige provincien geheerscht hebbende ziekte onder het Rundvee, bekend onder den naam van *Mondzeer* of *Tongblaar*, heeft zich ook hier en daar in deze Provincie vertoond. Deze ziekte geneest echter, bij eene gepaste geneeskundige behandeling, in het algemeen binnen weinige dagen, en tot dus verre heeft, zoo ver bekend is, in dit gewest onder het vee nog geen sterfgeval, ten gevolge dier ziekte, plaats gehad.

178ste KONINKLIJKE NEDERLANDSCHE LOTERIJ.

Trekking der eerste Klasse.

3de Lijst. Geene.

4de Lijst. No. 20617, een prijs van *f* 2500. No. 20695, 17247, ieder een prijs van *f* 1000.

5de Lijst. No. 16312, een prijs van *f* 1500. No. 99, 22983 en 11376, ieder een prijs van *f* 1000.

6de Lijst. No. 21817, een prijs van *f* 20,000. No. 11338, een prijs van *f* 1000. No. 22035, eene premie van *f* 2500.

BUITENLANDSCHE SCHEEPVAART TE HARLINGEN.

Binnengekomen: Den 11 Augustus het brikschip *Brodrene*, kapt. K. Pallesen, van Riga; het barkschip *Trende Brodre*, kapt. N. S. Bjonness, van Holmstrand. Den 13 dito het kofschip *Vrouw Lubbegina*, kapt. T. K. de Weerd, van Droback. — Den 14 dito de kofschepen *de Houthandel*, kapt. D. K. de Grooth, van Christiaansand en *Nimphia*, kapt. H. K. de Weerd, van Droback. — Den 15 dito het schonerschip *Friends*, kapt. W. Cousins, van Londen. — Den 17 dito de schonerschepen *Union*, kapt. A. Gallaway, van Londen en *Traveller*, kapt. J. Boyce, van Liverpool.

Uitgezeild: Den 11 Augustus het kofschip *de drie Gezusters*, kapt. P. P. Dijkstra, naar Noorwegen. — Den 12 dito het tjalkschip *Alida*, kapt. J. Prins, naar Hamburg. — Den 13 dito het kofschip *Zeldenrust*, kapt. G. A. Jonkhoff, naar Liverpool; het motschip *de Oosterling*, kapt. B. Obbes, naar Carolinerzijl; het schonerschip *Mary & Rose*, kapt. T. Tervit, naar Schotland. — Den 14 dito de galjootschepen *Enigheden*, kapt. C. Lie en *Johanna Georgina*, kapt. D. Anthonissen, beide naar Noorwegen; het brikschip *Henriette*, kapt. J. F. Domanskij, naar Dantzig; de kofschepen *Elizabeth Maria*, kapt. J. A. Keun, *Willem Olivier*, kapt. G. J. Korter en *Emma*, kapt. S. Thue, alle drie naar Noorwegen; het motschip *de twee Gebroeders*, kapt. A. Pekeler, naar Hamburg. Den 15 dito de schonerschepen *Northam*, kapt. C. Carter en *Orwell*, kapt. R. Cubitt, beide naar Londen; het galjasschip *Maria Louiza*, kapt. J. F. Schmidt, naar de Oostzee; het barkschip *Argo*, kapt. C Haagensen en het kofschip *Jan Fredrik*, kapt. H. H. Kok, beide naar Noorwegen. — Den 16 dito de smakschepen *Verwachting*, kapt. J. Eilers, naar Newcastle en *de Vrouw Elizabeth*, kapt. J. H. Cappen, naar Noorwegen. — Den 17 dito het kofschip *de Willem*, kapt. H. W. Kiers en het barkschip *Trende Brodre*, kapt. N. S. Bjonness, beide naar Noorwegen.

M E N G E L W E R K.

OVER DE TONGBLAAR ONDER HET RUNDVEE.

Vermits in sommige Provincien onzes Vaderlands, waaronder ook deze Provincie, eene ziekte onder het Rundvee heerscht, welke onder den naam van Tongblaar, ook Mondzeer bekend staat, zoo heb ik het mij ten pligt gemaakt den Veehouder met deze ziekte bekend te maken, door hem de verschijnselen enz. op te geven, waaronder dezelve zich pleeg voor te doen, ten einde hem in staat te stellen in tijds om geschikte geneeskundige hulp om te kunnen zien.

De opmerkzame Veehouder zal somwijlen bij de ziekwordende dieren waarnemen, dat derzelver oogen meer dan gewoonlijk rood zijn, en de pols verhaast is. De dieren nemen spijs en drank met overhaasting tot zich, de tong is heet, sommige voorwerpen geven pijnlijkheid in de voeten te kennen. Deze toevallen echter zijn veelal te onbepaald en voor den niet naauwkeurig onderzoekenden niet genoeg in het oogloopende, zoo dat zij dikwijls worden voorbijgezien, uit hoofde dat de verrigtingen hierbij langen tijd hunnen geregelden gang gaan, zoo dat het vee, eet, drinkt, herkaauwt en de gewone ontlastingen behoudt, vlug uitziet en alzoo volkomen gezond schijnt te zijn, tot dat de tong als in stukken uit den mond valt en de dieren dan onverwacht sterven. Is men echter op de ziekte opmerkzaam geworden, zoo ziet men aan eenige plaatsen der tong, blaren van verschillende grootte als van die eener erwt, tot die van een wal[illegible] grooter ontstaan. Somtijds zijn het eerst kleine harde knobbels die zich vervolgens tot eene blaar uitbreiden, waarbij de dieren onrustig zijn; er loopt eene taaije slijm uit den mond, terwijl de tong gezwollen en met slijm bedekt is; de blaren zijn rond of ovaal van gedaante, de kleur derzelve is eerst wit, daarna rooder, vervolgens bruin, violet of ten laatsten wel zwart, waaraan de vloeistof dat zij bevatten beantwoordt, die van eene scherpe, bijtende hoedanigheid is. Somtijds ontstaat er slechts ééne groote blaar op den rug der tong.

De beschrevene blaren worden na eenigen tijd met eene korst bedekt, zoodat de scherpe stof onder dezelve opgesloten wordt en gelegenheid krijgt de zelfstandigheid der tong te verstoren. Binnen eenige uren, op zijn langst 24 uren, wordt hierdoor eene aanmerkelijke diepte in de tong veroorzaakt, die eene kankerachtige, miskleurige verzwering daarstelt en dikwijls te weegbrengt, dat er geheele stukken van de tong afvallen; somwijlen zelfs wordt dezelve grootendeels doorgevreten, de vuile dunne etter dezer verzwering verspreidt eene rotachtige reuk en wanneer deze etterstof door de dieren wordt binnen geslikt, dan oefent dezelve eene giftige werking op de maag en ingewanden uit, welke daardoor in eene ontstekingstoestand worden gebragt. Terwijl de blaren in de opgegevene verzwering overgaan, ontwikkelt zich eene zwakheids-toestand bij de dieren, vergezeld van koorts van eenen rotachtigen aard, welker beloop zeer snel is; er volgen stuipen en benaauwdheid; veeltijds hebben de dieren buikpijnen als het gevolg der ontsteking, welke de smetstof (het Anthraxgif) in maag en darmen veroorzaakt en dan volgt de dood zeer schielijk, soms plotsling.

Omtrent de ware *oorzaken* welke deze ziekte te weeg brengt bestaat nog veel onzekers, waarom het moeijelijk valt deze of geene voor bijzondere oorzaken op te geven, doch dit is zeker dat bij het aanwezig zijn der voorbeschikkende en aanleidinggevende oorzaken, de ziekte doorgaans uitbreekt, onder eene spoedige en sterke afwisseling van de temperatuur des Dampkrings, vooral wanneer op heete dagen, schielijke verkoeling door donderweêr, zware regens of koude nachten volgen.

Als eene eigenschap van de Tongblaar moeten wij nog opmerken, dat somwijlen de Epizoötie zoo schielijk over de kudden rundvee zich verspreidt, dat zij in 24 uren eenen weg van 20 tot 40 mijlen en verder kan afleggen, waarom men dezelve wel eens een vlug besmettend vermogen heeft toegekend; zulks is echter het geval niet, daar de ziekte wel door onmiddellijke mededeeling doch niet door besmetting op eenen afstand werkt. De smetstof der Tongblaar behoort derhalve tot de vaste smetstoffen.

Ten slotte nog een raadgevend woord aangaande de Genezing dezer ziekte en derzelver voorbehoedmiddelen.

De Tongblaar is voor de dieren op zich zelve eene hoogst gevaarlijke ziekte, namelijk als zij aan zich zelven wordt overgelaten dan brengt zij meestal den dood te weeg; althans het getal dat door de Natuurkrachten gered wordt is zeer gering, doch onder eene doelmatige behandeling zeer goed geneeslijk; het is derhalve van het uiterst belang dadelijk bij het ontwaren der ziekte bekwame geneeskundige hulp bij den geoefenden Vee-Arts in te roepen.

Men bezie dagelijks den mond der runderen inwendig, en zoodra zich blaren aan den tong voordoen, opene men dezelve onmiddellijk door dezelve met een stukje flanel open te wrijven, of met eenen lepel of anderzins open te krabben, en wassche de gemaakte wonden schoon uit met eene wassching bestaande uit azijn, water en zout; bij deze bewerking zorge men echter dat de handen met handschoenen goed gedekt zijn, en dat de kop der dieren naar beneden worde gebonden, ten einde het binnenslikken der scherpe stof, welke in de blaren bevat was, en alzoo ontsteking van de maag en darmen voor te komen. Vervolgens behoort men de verdere genezing aan den bekwamen arts toe te vertrouwen, te meer daar deze ziekte zich niet slechts tot de tong alleen bepaalt, maar veelal het geheele dierlijk gestel hevig ziekelijk aantast. Aan den anderen kant zoude het ook te wijdloopig en moeijelijk zijn, alle middelen aan de hand te geven, welke onder elke bijzondere omstandigheid of bij iedere wijziging der ziekte aangewend dienen te worden.

Als voorbehoedmiddel tegen de Tongblaar, prijzen wij aan: eene stipte afzondering der gezonde van de zieke dieren, (zijnde dit ook van toepassing op de paarden, schapen, geiten, varkens, enz., met betrekking tot de runderen), het schoonhouden van den inwendigen mond, het doen van matige aderlatingen en het toedienen van eenig verkoelend midden zout, als *salpeter*, *wonderzout*, *gewoon keukenzout* en dergelijke, van 1 tot 4 oncen.

En hiermede vermeen ik den Veehouder geene ondienst te hebben gedaan. Alleen wensch ik dat dit mijn schrijven de gewenschte uitwerking en het bedoelde nut moge hebben.

Leeuwarden, den 20 Augustus 1839. MOSSEL, *Vee-Arts.*

DE MOLEN IN HET DAL.

Eene belangrijke geschiedenis uit de lijfstraffelijke regtspleging, in het begin der negentiende eeuw.

In eene der bekoorlijkste oorden van het Fransche departement van de Moesel, tusschen de steden St. A— en S— nabij den uitgang van een bevallig dal, staat een deftig, kasteelvormig molengebouw welks altijd werkzame tien schepraden door eene breede waterrijke beek gedreven, slechts op de hoogste feestdagen rust hadden.

De romaneske ligging van het door zachte wijnheuvelen omringde dal, hetwelk zich naar het midden in welige, door heerlijke vruchtboomen omzoomde, koornvelden uitbreidt, en welks achtergrond door een naar een park gelijkend kastanjeboschje gesloten wordt, — de heerlijke vischrijke kristal heldere beek, welke, door velerleije schilderachtige boompartijen beschaduwd, bijna midden door het dal slingert, de door bloeijende velden, tuinen en fraaije weiden omringde nette dorpen. gehuchten en alleenstaande landhuizen, — doch nog meer het goedhartige, gastvrije karakter der meerendeels, welgestelde, dalbewoners lokte zeer dikwijls de naburige stedelingen, vooral in den schoonen tijd van het jaar en bij feestdagen derwaarts, alwaar zij in den schoot der prachtige natuur, onder eenvoudige, levenslustige landlieden uitspanningen vonden, welke men in de steden te vergeefs zoekt. Eene laan van edele vruchtboomen leidt over eene breede steenen brug naar het uitgestrekte gebouw, hetwelk door de bewoners der omliggende oorden de Molen in het Dal, (le Moulin de la Vallée) genaamd wordt.

Deze rijke bezitting was de eigendom van eene zeer achtingswaardige familie, welke door hunne zuivere eenvoudige zeden en goedhartigheid, algemeen hoog geacht en geëerd werd door de liefde harer medeburgers, en die de bloedige gebeurtenissen der plaats gehad hebbende staatsomwenteling, eenige minbeduidende verliezen uitgezonderd, gelukkig was ontkomen.

Ten tijde van het consulaat onder Napoleon Buonaparte, toen reeds weder burgerlijke order, zekerheid van personen en bezittingen, eene verwoestende bloeddorstige regeringloosheid had vervangen, en de aan God geheiligde plaatsen voor vrije openlijke vereering weder openstonden, was deze familie eene der eerste uit dit dal, welke den feestelijken dag der eerste openbare Godsvereering met vrome opgetogenheid vierde, en aan het hoofd der aan hen verkleefde nabuurschappen in plegtigen optogt naar de ver afgelegen stad trok, en de belijdenis van hun onveranderd geloof en het offer der dankbaarheid voor hunne redding, uit de klaauwen eener bloeddorstige tirannij, aan de voeten van het heiligdom neder te leggen.

Weinige weken na dit voor geheel Frankrijk zoo heilig en merkwaardig feest, werd Adelaide B.... de echtgenoote van den rijken heer van den molen, gelijk hij algemeen genoemd werd, moeder van een' bevalligen knaap, welke de gelukkige B.... als zijn' eersten mannelijken erfgenaam, met vreugdetranen aan zijn vaderhart drukte. Reeds eenige dagen te voren werd de vroedvrouw Sophie Masson, uit de een klein uur van daar gelegene stad S... ontboden. De hulp van deze vrouw, die een grooten naam in de kunst had verkregen, werd door alle welgestelde vrouwen in dit oord ingeroepen.

Door hare in alle deelen bewezene bekwaamheid en stiptheid in haar beroep, had Sophie Masson ieder jaar aanzienlijke sommen verdiend; ook ontving zij nog daar te boven, volgens aldaar plaats hebbend gebruik, van hare rijke begunstigers allerleije levensmiddelen en andere benoodigdheden, mildelijk ten geschenke. Onder zoodanige gunstige omstandigheden, zoude deze binnen weinige jaren in het bezit van aanmerkelijke rijkdommen zijn geraakt, — wanneer slechts hare innerlijke zedelijke waarde met die harer kunst in gelijk uitstekend verband had gestaan. Doch geheel anders was het met haar waar karakter gelegen, zoo als uit het vervolg dezer geschiedenis blijken zal.

Afkomstig uit de heffe van het Parijzer gemeen, en opgevoed onder de gruweldaden van het dictatorschap van eenen Robespierre, had Sophie Masson, begaafd met een bedriegelijk uiterlijk en vele natuurlijke doch slecht aangewende bekwaamheden, reeds als een jong meisje, aan menige schandelijke intrigue van den toenmaligen tijd deel genomen; ja zelfs zich als een werktuig van Jacobijnsche handelingen laten gebruiken, welke den ongebondensten Sansculotte niet onwaardig waren geweest. Reeds langen tijd in manskleeding haar heilloos doel

[illegible] een bataljon in dienst, en maakte onderscheidene veldtogten [illegible] in Duitschland en Italien, gedurende welken tijd, zij door eenen levendigen moed en eenige gelukte dolle waagstukken den rang van luitenant verkregen had. Na het sluiten van den vrede van Campo Formio, keerde zij naar Parijs terug, trok daar wederom vrouwenkleeding aan, leefde van de ondersteuning van eenige dames en leerde de verloskunde met zoodanige onderscheiding, dat haar van de toenmalige akademie een bijzonder diploma met de gunstigste aanbeveling werd uitgereikt. Doch van hare jeugd aan slinksche daden en schelmstreken gewend, konde zij hare verdorven natuur niet wederstaan, en in haar nieuw beroep ontbrak het haar aan geene gelegenheden, om hare bedrevenheid daarin, op menigerleije manier te bewijzen. De Parijsche vrouwen welke zich van hare hulp bedienden, kwamen langzamerheid hare slechte streken ter ooren, en weldra zag zij zich in het midden der volkrijke hoofdstad, door elk een veracht, gehaat en verlaten, welke haar nog kort te voren met haar onbepaald vertrouwen hadden vereerd. Met verkropte woede trok zij zich nu, onder eenen valschen naam, in eene der afgelegenste voorsteden terug.

Doch niet lang kon haar ondeugend spel voor de scherpziende blikken harer buren verborgen blijven; zij werd gegrepen, van hare schandelijke daden overtuigd, en na doorgestane tuchthuisstraf, uit de hoofdstad gebannen.

Reeds te voren had zij een vertrouwden omgang gehad met eenen man, van hare soort, met name Masson, met denwelken zij, gedurende de veldtogten in Italien, dikwijls in verbond had gestaan. Deze ellendeling, de zoon eener waterdraagster, opgegroeid in den poel der gemeenste ondeugden, was in den gruwelvollen revolutie-tijd een der booswichten uit het moordenaars komplot van *Jourdain*, — een der verworpenste kweekelingen van dezen beruchten hoofdenafsnijder, en spiesdrager, welke hem bij zijnen afschuwelijken bloedarbeid de behulpzame hand boden.

Wenden wij onze blikken af van de gruwelen van een bloedig voorleden, waarmede het grootste uitvaagsel, van een anderzins door hoogere beschaving uitmuntend volk, geschandvlekt is. De geschiedenis heeft alle deze wandaden ten voorbeelde van afschrik, voor de toekomende geslachten opgeteekend; — ook heeft de tijd van wedervergelding zich zwaar aan hare uitvoerders gewroken, en vroeger of later trof hen de verdiende straf.

Het was deze beruchte Masson, welke gemeenschappelijk met Sophie — in het geheim — de snoodste daden bedreef, waar bij hij steeds zoo fijn te werk ging, dat geen de minste verdenking op hem viel. Gedurende zijnen veldtogt in Italien had hij overvloedige gelegenheid zich door den omgang met de afgerigtste boosdoenders, in de kunstgrepen der verfoeijelijkste ondeugden te volmaken. Ook leerde hij aldaar de bereiding van onderscheidene soorten van langzaam en snelwerkend vergift: zoo menig lid eens huisgezins, bij wien hij was ingekwartierd, en menig een zijner kameraden was het slagtoffer zijner diep verborgene wraak. Meermalen vatte men vermoeden tegen hem op; doch nimmer waren er genoegzame bewijzen voorhanden: — zijn innemend huichelachtig uiterlijk, zijne buitengewone tegenwoordigheid van geest en gerustheid in de moeilijkste omstandigheden, zijne voorzigtigheid en oplettendheid in zijne openbare gedragingen bragt zelfs de verstandigste en opmerkzaamste, bespieders van zijn gedrag zoodanig van het spoor, dat zij zijne aantijgers voor lasteraars, en hem daarentegen voor een onschuldig eerlijk man verklaarden. Hij was serjant-majoor; doch werd door alle zijne krijgsgenooten veracht en gehaat, en slechts door hen aangeduid onder den naam van *Bandiet*. — De geringste soldaat vermeed zijnen omgang, en velen onder hen hadden reeds zamengespannen om bij de eerste gelegenheid hem uit hunne gelederen te verwijderen. Deze bood zich weldra aan bij eenen uitval, waarbij het bataljon in een voorgevecht gewikkeld en Masson met een gedeelte der manschappen in het gedrang geriek. Terwijl de menigte met versnelden pas naar den linkervleugel van het met geweld aanrukkend vijandelijk leger, moest trekken, ontving hij van twee der zijnen een paar schoten in den onderbuik en regter dij, waarop hij nederstortte. Na een moorddadig gevecht, hetwelk door de overmagt van den vijand, ten nadeele van de in de vesting teruggedrongen bezetting werd beslist, werd onder de dooden en gekwetsten Masson mede op het slagveld gevonden, en, dewijl hij nog leefde, doch door verlies van bloed was uitgeput, in het naast bijgelegen hospitaal gebragt, en eindelijk na in eene der vijandelijke vestingen te zijn genezen, bij de overige krijgsgevangenen gevoegd.

Ook hier wist zich de sluwe booswicht, door zijn huichelachtig gedrag, de genegenheid en het vertrouwen der vijandelijke officieren te verwerven, verblind door zijne wijze van zich voor te doen, werd hem, niettegenstaande de waarschuwingen zijner medegevangenen, menige vrijheid en voorregt boven zijne ongeluksgenooten toegestaan. Hij had vrijen omgang met de Duitsche soldaten, woonde meermalen hunne wapenoefeningen bij, vergezelde hen bij uittogten en fourageren, en keerde dikwijls alleen uit de omstreken naar zijn verblijf terug. Door dezen schijn van eerlijkheid bedrogen, liet men hem eindelijk, zonder verder op zijne gangen te letten, de vrije keuze overal te gaan waar hij verkoos. Dit duurde een geruime tijd, tot op eenmaal Masson, met vijf door hem tot desertie verleide soldaten, bij gelegenheid eener fouragering, verdween. Verkleed en met valsche passen voorzien, bereikten zij de Fransche grenzen; de laatsten namen dienst, Masson ontving eene belooning. en tevens uit aanmerking zijner veeljarige veldtogten en bekomen wonden, het door hem gevraagde ontslag. Hij begaf zich regelregt naar Parijs, alwaar hij nog juist bij tijds aankwam, om zijne reeds met den dood worstelende moeder den genadeslag toe te brengen, en haar van hare bespaarde noodpenning te berooven, welke in een zakje onder haar hoofdkussen verborgen was. Zij stierf den tweeden dag, vol berouw over de zonden harer jeugd; doch zij verwenschte haren onnatuurlijken zoon, die met hare vermaningen den spot had gedreven.

Weinige dagen waren er verloopen, toen Masson, welke zich intusschen had verhuurd als knecht bij eenen tuinman, woonachtig bijna aan het eind der voorstad, alwaar Sophie haar verblijf had gekozen, haar op zekeren dag in het voorbijgaan, aan het venster ontwaarde; hij lag dadelijk een bezoek bij haar af; hetwelk deze in haren tegenwoordigen toestand hoogst welkom was. Van dit oogenblik af zagen zij elkander dagelijks, hun omgang werd steeds meer vertrouwelijk, en Masson die zoo geheel met haar in gevoelens overeenstemde, en haar met raad en daad ondersteunde, nam nu bij haar zijnen intrek; en zoo leefden zij met elkander, tot aan het voor Sophie zoo vreesselijke voorval hetwelk haar in de gevangenis bragt.

Na dat zij hare straf had ondergaan, en gelast werd de hoofdstad te verlaten, werd zij door Masson overreed tot het sluiten van een huwelijk en zich met hem in eene afgelegene provincie te begeven, alwaar zij, onbekend, onder het masker van eerbare echtgenooten, ieder op zijne wijze, zich een rijkelijk bestaan konden verwerven en onbezorgd konden leven.

Voorzien van eenen pas en aanbevelende getuigschriften, welke Masson op eene listige wijze had weten te verkrijgen, doortrokken zij zamen een gedeelte van het westen en noorden van Frankrijk. In een logement te N. — verwekten zij door het verhaal van verdichte ongelukkige lotgevallen, de levendige deelneming van een reizend Koopman uit de Normandie, en deze goedhartige man zond hen met een eigenhandigen brief van aanbeveling aan een der rijkste Kooplieden te S. werwaards zij zich dadelijk des anderen morgens op reis begaven.

Aldaar aangekomen, werden zij door dezen Koopman, op den aanbevelenden brief op de gulste wijze ontvangen, in eene fatsoenlijke woning gehuisvest en verzorgd, tot dat men een toereikend middel van bestaan voor hen zoude hebben gevonden.

Masson werd als in den tuinbouw zeer ervaren, weldra door de gegoede inwoners en grondeigenaars in den omtrek in dienst genomen en rijkelijk beloond. Insgelijks maakte Sophie bij de aanzienlijkste vrouwen in de stad en omliggende plaatsen den meesten opgang in het vak der verloskunde, met dat gevolg, dat zij dikwijls naauwelijks in staat was, hare dagelijks toenemende begunstigers te bedienen.

Tot dus verre was het zedelijk gedrag der beide echtgenooten, en voornamelijk wat Sophie betrof, onberispelijk. Zij hadden op eene ordentlijke wijze geleefd, en zoowel door vlijt, als door de genegenheid der genen, bij wien zij hunne diensten verrigtten, alreeds eene aanzienlijke som voor toekomende dagen vergaderd. Ook had het tot nu toe het aanzien, als of zij werkelijk hunne vroegere neiging tot het kwade hadden opgegeven, als of zij van hunne te voren begaane wandaden, berouw hadden, als of zij door eenen braven wandel deze weder trachtten goed te maken en zich met God en de menschelijke maatschappij, tegen welke zij zich zoo zwaar hadden vergrepen, wederom te verzoenen. Doch maar al te spoedig werd ook hier de oude ondervinding bewaarheid, dat eene reeds zoo diep gezonkene geäardheid, uiterst zelzaam de eenmaal tot gewoonte gewordene en vast ingewortelde neiging tot het kwade geheel kan onderdrukken. Het ontbrak slechts aan eene gunstige gelegenheid om de in de diepte glimmende vonk tot eene woedende vlam te doen uitbarsten.

Het was reeds in de vierde week dat Sophie bijna dagelijks de rijke kraamvrouw van den molen in het dal bezocht. Deze was haar zoo genegen geworden dat zij haar als eene zuster behandelde en slechts met leedwezen aan den naderenden tijd dacht, waarop zij van hare dagelijksche bezoeken zoude worden verstoken. [illegible] hiervan de bewijzen bij iedere gelegenheid. Wie kunnen zich slechts op de verwijderde gedachte komen, dat eene persoon, welke zoo veel vriendelijkheid en braafheid betoonde, immer in staat zou zijn iets kwaads in den zin te hebben.

Het Vervolg hierna.

Nederlandsche Handel-Maatschappij.

De Directie maakt bekend, dat door haar zullen geveild worden te *Amsterdam, op Donderdag den 29 Augustus* 1839:

27447 Kranjangs en Kanassers
2296 Matten en Zakken } JAVA SUIKER, *liggende aldaar.*
100 Kisten

7682 Kranjangs en Kanassers
612 Matten en Zakken } JAVA SUIKER, *liggende te Rotterdam.*

5174 Kranjangs en Kanassers JAVA SUIKER, *liggende te Dordrecht.*

Waarvan de Notitien met de Veil-Condities in tijds zullen worden uitgegeven.

Amsterdam, VAN DER HOUVEN, *President.*
den 29 Julij 1839. KOOIJ, *Directeur fungerend Secretaris.*

*** Getrouwd:
Harlingen, den 15 Augustus 1839.
ANNEUS HARMENS,
Weduwnaar van DINA LAMBSMA TUINHOUT, en
BAUDINA FONTEIN.

*** Getrouwd:
Jr. R. Baron VAN BREUGEL, en
Jonkvrouwe A. M. de ROVERE VAN BREUGEL.
Maartensdijk bij Utrecht, den 15 Augustus 1839.

*** Heden avond verloste door Gods goedheid van een' welgeschapen ZOON, T. P. SEVENSMA, geliefde Echtgenoot van
Leeuwarden, den 12 Augustus 1839. H. J. HOFMEESTER.

*** Heden verloste voorspoedig van eenen ZOON, M. VAN DER VELDE, geliefde Echtgenoot van
Bolsward, den 12 Augustus 1839. L. WARTNA.

LEEUWARDEN, den 15 Augustus 1839. Heden beviel van een' ZOON, ALEIDA MARGO ASMAN, Echtgenoote van
B. P. PLANTENGA.

Eenige kennisgeving.

LEEUWARDEN, den 18 Augustus 1839. Heden verloste voorspoedig van eene welgeschapene DOCHTER, Vrouwe ELISE CHRISTINE VAN DER HAER, geboren VAN BOELENS.

*** Heden verloste zeer voorspoedig van eene welgeschapene DOCHTER, G. FILBACH, Echtgenoote van
Leeuwarden, den 19 Augustus 1839. T. ROMEIN.

*** Heden nacht overleed tot mijne diepe droefheid mijn eenigst Kind JELTE, in den ouderdom van bijna drie jaren.
Leeuwarden, den 8 Augustus 1839. S. MEINDERSMA, Wed. A. J. OVERDIEP.

Strekkende deze tot algemeene kennisgeving aan Familie en Bekenden.

*** Heden morgen omstreeks tien ure trof mij de zwaarste slag mijns levens, mijne geliefde Echtgenoote AALTJE JOHANNES SIPMA, werd na eene ongesteldheid van eenige dagen, in den ouderdom van 44 jaren en 7 maanden, door den dood van mijne zijde weggerukt. Ik verlies in haar eene dierbare Gade, en de vier Lievelingen onzer Echt, eene teeder zorgdragende Moeder.
Pingjum, den 11 Augustus 1839. N. W. DE BOER.

Strekkende deze tot bekendmaking aan Vrienden en Bekenden.

LEEUWARDEN, den 12 Augustus 1839. Heden in den namiddag is onze hartelijk geliefde Dochter EMILIA, na een langdurig en smartelijk lijden, in den ouderdom van bijkans twee en twintig jaren, overleden.
P. WIERDSMA.
J. E. WIERDSMA, geboren WICHERS.

*** Na een hevig en smartelijk lijden van slechts eenige uren, is op het onverwachtst heden namiddag ten 2½ ure, aan de gevolgen van stik en krampen zenuwkoorts, overleden, ons dierbaar en beminnelijk jongst Zoontje KLAAS, in den ouderdom van 3 jaren en 8 maanden.
Grouw, den 12 Augustus 1839. L. G. LIJKLES. N. C. SJOLLEMA.

Vrienden en Betrekkingen gelieven deze algemeene als bijzondere kennisgeving aan te nemen.

*** Heden namiddag 4½ uur behaagde het den alwijzen Vader, onzen geliefden Zoon WOUTER, na een smartelijk lijden van 15 jaren, in den ouderdom van 22 jaren en 8 maanden, door den dood over te voeren in die gewesten waar geen lijden wordt gekend.
Sneek, den 13 Augustus 1839. P. COOL. M. COOL, geb. KRINS.

DOKKUM, den 14 Augustus 1839. Heden stierf de Wel Eerw. Zeer Gel. Heer JOHAN PETRUS ESCHER, Emeritus Predikant, in den ouderdom van 79 jaren en bijna 2 maanden.

De BOTER te Leeuwarden, den 16 Augustus 1839, *f* 32,00 à *f* 33,00.
GROVE KAAS *f* 23,00 à *f* 28,50.
De In- en Uitlandsche ROGGE en TARWE was denzelfden dag: Rogge *f* 198,00 het Last. — Tarwe *f* 11,58 de Mudde.
BOTERPRIJZEN, bedongen door het *FRIESCH GENOOTSCHAP van Proefondervindelijken Landbouw.*
LEEUWARDEN, Vrijdag den 16 Augustus 1839: Puik Boter *f* 32,00.

PRIJSCOURANT DER EFFECTEN.

AMSTERDAM, den 17 Augustus 1839

NEDERLAND					Gebl.
Werk. Schuld à 2½	pCt.	54½	54¾		54½
Dito dito...... 5	»	102½	102¾		102⅝
Uitgest. Schuld					
Kansbilj. van dito					
Amortis. Synd. 4½	pCt.	96¾	97		96⅞
Dito dito 3½	»	81¾	82		
Handel-Maats. 4½	»	173	173½		173¼
Nieuwe dito.. 4½	»				
Dito dito 1837. 4½	»	101¼	101¾		101½
Entrepôt-Dok. 4½	»				
O. I. Leening. 4	»	99¾	100¼		100
O. I Leening. 5	»	100	100½		100¼
Aand. Kansb... 4	»				
Spoorw. Haarl.					
Aand. R. Spoorw. 4½	»				
FRANKRIJK.					
Insch. Grootb.. 3	pCt.				
ENGELAND.					
Insch. Grootboek. 3	pCt.				
SPANJE.					
L. bij Ardoin £ 85. 5	pCt.	18	18¼		$18\frac{3}{16}$

				Gebl.
Leen. te L. bij *R.* 5 pCt.				
Aand. Tavogliere 3½	»			
Aand. te Parijs. 3½	»			
RUSLAND.				
O. *H.* 1798 en 1816, 5 pCt		104¾	105¼	105
Ditodito 1828 en 29, 5	»	104½	105	104¾
Cert. d. 1831 en 33, 5	»			
Obl. te Londen.. 5	»			
Obl. te Hamburg 5	»			
Inschrijv. in Assig. 6	»	68¾	69	68⅞
Certifi. van dito.. 6	»			
POLEN.				
Aand. met Lot. fl. 300 *f*				
» » » » 500 -				
PRUISSEN.				
Aand. met Lot. R. 50 *f*				
Neg. Londen 1830 4 pCt.				
OOSTENRIJK				
Aand. met Lot. *f* 100 *f*				
Dito dito *f* 250..... -				
Metalliek....... 5 pCt.				
Dito.......... 3	»			

Uitgezonderd in Integralen, waarin nog al eenige affaire was, ging er heden in binnenlandsche Fondsen zeer weinig om, en was er in derzelver prijzen geene noemenswaardige variatie.

Recepissen Rotterdammer Spoorweg 6½ pCt. agio.

In gevolge van de hoogere koersen, zoowel van Londen als van Antwerpen; hebben Ardoins zich ook alhier iets in prijs verbeterd; in de andere vreemde Effecten ging nagenoeg niets om.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS DER STAD LEEUWARDEN, gedenken, aan de minstaannemenden te besteden:

De leverantie van *zeven duizend tonnen* BAGGELAAR TURF, op voorwaarden en conditien daarvan ter Stads Secretarij ter lezing liggende; zullende de Biljetten van Inschrijving met de Monsters, welke ten minsten tien Turven zullen moeten bevatten, ten Raadhuize alhier, moeten worden ingezonden *vóór of uiterlijk op den 23 Augustus* 1839, des voormiddags te elf ure.

Leeuwarden, den 12 Augustus 1839.
Burgemeester en Wethouders voornoemd,
VAN BOELENS, *L. B.*
Ter ordonnantie van dezelven,
M. S. DE WAL.

Een ieder die iets schuldig is aan, of te vorderen heeft van den Boedel van wijlen N. BOUMA, en deszelfs onlangs overledene Weduwe, te Dokkum, wordt verzocht daarvan betaling of aangave te doen, vóór den 1 September 1839, ten Kantore van Mr. VAN SLOOTEN, Notaris te Dokkum.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS DER STAD LEEUWARDEN, gedenken, aan den minstaannemenden, te besteden:

De leverantie van *honderd vijf en twintig Ned. vaten* zuivere PATENT-OLIE, voor de verlichting van de Stad, van 1839/40 benoodigd, en zulks op Voorwaarden en Conditien daarvan, ter Stads Secretarij ter lezing liggende; — alwaar tevens de Biljetten van Inschrijving, op *gezegeld papier*, zullen moeten worden ingezonden, *vóór of uiterlijk op den 23 Augustus e. k.*

Leeuwarden, den 12 Augustus 1839.

Burgemeester en Wethouders voornoemd,
VAN BOELENS, *L. B.*
Ter ordonnantie van dezelven,
M. S. DE WAL.

GRIETMAN EN ASSESSOREN VAN BARRADEEL, convoceren door deze ten verzoeke van Kerkvoogden, de Hervormde Floreenpligtigen van *Minnertsga*, tegen Donderdag den 29, *Tzummarum*, tegen Vrijdag den 30 dezer maand, *Oosterbierum*, tegen Dingsdag den 3, *Sexbierum*, tegen Donderdag den 5, en *Wijnaldum*, tegen Vrijdag den 6 September daaraanvolgende, allen des voormiddags ten elf ure, in de Kerken dier dorpen, ten einde ieder in de hunne op te nemen en na welbevinding te sluiten de Rekening en Verantwoording der Kerkvoogdij over 1838. — Vast te stellen de Kerkelijke Begrooting voor het jaar 1840, een Kerkvoogd te stemmen voor den aftredenden op 1 Januarij 1840, en te beraadslagen en te besluiten omtrent zoodanige voorstellen als zouden mogen worden gedaan. Voorts speciaal: die van *Minnertsga*, ter beraming van een ontwerp van Omslag over de Floreenen der Hervormden aldaar, indien noodig, tot bestrijding der Uitgaven bij de Kerkvoogdij voor 1840 — en om zoo mogelijk te besluiten over de bij de laatst vorige Vergadering aangehouden punten, voornamelijk betrekkelijk de Huren van Landerijen, welke de Kerk in massaliteit met anderen bezit — die van *Tzummarum*, tot beraming van een ontwerp van Omslag over de Floreenen der Hervormden van dat dorp voor het jaar 1840, vooral tot dekking van het nadeelig Slot der op te nemen Rekening van 1838, en om te delibereren en te besluiten op een voorstel en verzoek van den Predikant, tot verzekering aan denzelven van een *vast* jaarlijksch Inkomen.— en die van *Oosterbierum*, om voor zoo veel noodig nader te besluiten over de aanwending der benoodigde Kerkegrond, en omtrent een voorstel tot wijdere autorisatie op de Kerkvoogden tot mede bevordering der geprojecteerde bekorting van eenen Rijdweg.

En worden verder door deze nog ten verzoeke als boven, te zamen geroepen de Hervormde Floreenpligtigen van *Firdgum*, tegen Zaturdag den 7 September e. k, des namiddags ten 3 ure, in de Herberg op Dijkshoek, ten einde op te nemen en te sluiten de Rekening en Verantwoording der Kerkvoogdij over 1837, — vast te stellen de Kerkelijke Begrootingen voor 1839 en 1840, en een Kerkvoogd voor den aftredenden op 1 Januarij 1840 te benoemen — en die van *Pietersbierum*, in de Kerk aldaar, tegen Maandag den 9 derzelfde maand, des namiddags ten 4 ure, ter opneming der Rekeningen en Verantwoordingen van de Kerkvoogdij over de jaren 1837 en 1838, ter vaststelling der Kerkelijke Begrootingen voor 1839 en 1840, ter benoeming van een Kerkvoogd voor den aftredenden op 1 Januarij 1840, en om na overweging te besluiten over de wijze en tijd van Verhuring der Kerkelanderijen.

Sexbierum, den 14 Augustus 1839.

Grietman en Assessoren van Barradeel,
SIXMA VAN HEEMSTRA.
Ter ordonnantie van dezelven,
E. J. ALTA.

GRIETMAN EN ASSESSOREN VAN BARRADEEL, daartoe verzocht zijnde, convoceren mits deze de Eigenaren van Landerijen onder *Almenum*, tot bepoldering van welke, door hun, op den 6 dezer is besloten, tegen Zaturdag den 31 dezer maand, des namiddags ten vier ure, in de Herberg *het Nieuw Bonthuis*, op de Grettingabuurt te Almenum, ten einde na gehoord te hebben de voordragt der ten dezen benoemde Commissie, over te gaan tot vaststelling van een fundamenteel Reglement voor de gedachte bepoldering, en tot zoodanige verdere handeling, als dan zal bevonden worden te behooren.

Sexbierum, den 14 Augustus 1839.

Grietman en Assessoren voornoemd,
SIXMA VAN HEEMSTRA.
Ter ordonnantie van dezelven,
E. J. ALTA.

De Notaris E. T. KUIPER, te Bolsward, zal publiek, bij strijk- en verhooggelden, aan de meestbiedenden presenteren te verkoopen:

Eene welgelegene zeer vruchtbare ZATHE en LANDEN, met HUIZING, SCHUUR, HOVING, AANDEEL in eene OPVAART en verdere annexen, op Sottrum onder het behoor van den dorpe Schettens, het Huis geteekend letter S, no. 2, thans bij *Douwe Jans de Boer* en *Vrouw* in huur, groot in naam en faam 25 bunder 72 roede en 50 el, behalven 1 bunder 65 roede Terp Bouwland, alle Greidlanden, in het Middel der Grondlasten aangeslagen naar een zuiver belastbaar inkomen van *f* 836,97, en over het geheel belast te Schettens op no. 7 met 1 Fl. Buiten- en 19 Fl. Binnendijksschatting, zijnde de Landen aan de Noordoostzijde van de Witmarsumervaart gelegen, bezwaard met kwoteel onderhoud aan het Hoogzet en met 50 Cents jaarlijksch Maalgeld per 36¾ roede, aan den Marnepolder en de overige Landen met kwoteel Molen onderhoud en Maalgeld aan dien Polder, en zulks in vier perceelen met regt van zamenvoeging, als zullende 1 bunder 83¾ roede Greidland aan den Marnedijk en twee akkers Bouwland, te zamen groot 54¾ roede, afzonderlijk worden geveild, zoo als bij Billetten breeder is omschreven.

De Landen op St. Petri en de Huizing en Schuur den 12 Mei 1840 vrij te aanvaarden.

Wie hieraan gading maken, komen op Donderdagen den 22 Augustus 1839, bij de beschrijving, in het Logement *de Wijnberg* te Bolsward, en den 12 September daaraanvolgende, bij de finale toewijzing, in het Logement *het Hert* aldaar, telkens des namiddags om 2 uren, en koopen op dan voor te lezen Conditien, die intusschen bij den Notaris voornoemd te vernemen zijn.

BELANGRIJKE VERKOOPING.

De Notaris H. B. KLAASESZ, te Ternaard, als daartoe geregtelijk benoemd, zal, op Donderdag den 29 Augustus 1839, des voormiddags ten 10 ure, ten huize van *Douwe J. Posthumus*, Kastelein in de Herberg het Graauw Paard te Holwerd, bij finale toewijzing, tegen genot van verhooggelden, verkoopen:

1. Eene vruchtbare ZATHE en LANDEN, met HUIZINGE, SCHUUR, HORNLEGER met HOVINGE, BOOMEN en PLANTAGIE c. a., staande en gelegen onder *Brantgum*, bij *Willem Johannes Hannema* en *Vrouw* als huurders in gebruik, groot volgens Kadaster 35 bunder 69 roede 20 el, zoo Bouw- als Greidlanden; doende een zuiver belastbaar inkomen, wegens ongebouwde eigendommen *f* 1061,36, wegens gebouwde eigendommen *f* 45; waarop bij de provisionele toewijzing geboden is de som van *f* 21,077.
2. Eene daarnaast gelegene, kostelijke ZATHE en LANDEN, met HUIZINGE, SCHUUR, HORNLEGER met HOVINGE, BOOMEN en PLANTAGIE c. a., bij *Douwe Martens Memerda* en *Vrouw* in huur, groot volgens kadastrale meting 37 bunder 51 roede 20 el, zoo Bouw- als Greidlanden; doende een zuiver belastbaar inkomen, wegens ongebouwde eigendommen *f* 1071,13, wegens gebouwde eigendommen *f* 45; waarop bij de provisionele toewijzing geboden is de som van *f* 20,400.
3. Eene dito uitmuntende, insgelijks daarnaast gelegene ZATHE en LANDEN, met HUIZINGE, SCHUUR, HORNLEGER, HOVINGE, BOOMEN en PLANTAGIE c. a., bij de Weduwe *Sieds Harmens Koopmans* in huur, groot volgens Kadaster 31 bunder 61 roede 70 el, Bouw- en Greidlanden; doende een belastbaar inkomen, wegens ongebouwde eigendommen van *f* 902,12, en wegens gebouwde eigendommen *f* 45; waarop bij de provisionele toewijzing, in het geheel bij perceelen geboden is de som van *f* 19,354.50.
4. De geregte HELFT, over hoog en laag in eene welgelegene ZATHE en LANDEN, onder Bornwird, met HUIZINGE, SCHUUR, HORNLEGER, HOVINGE, BOOMEN en PLANTAGIE c. a., groot volgens Kadaster in het geheel 23 bunder 57 roede 10 el, meerendeels Greidlanden; doende een belastbaar inkomen, wegens ongebouwde eigendommen *f* 635,13, wegens gebouwde eigendommen *f* 27; bij *Thomas Gosses Hiemstra* en *Vrouw* in huur, tot Petri en Mei 1845, tegen eene jaarlijksche huur van *f* 828; waarop bij de provisionele toewijzing geboden is *f* 6527.
5. De geregte HELFT, over hoog en laag in eene vruchtbare ZATHE en LANDEN, aldaar, met HUIZINGE, SCHUUR en HORNLEGER c. a., groot in het geheel 11 bunder 11 roede 30 el, alles Greidland; doende een zuiver belastbaar inkomen, van *f* 304,98 wegens ongebouwde eigendommen en *f* 21 wegens gebouwde eigendommen, bij *Pieter Hendriks Sinnema* en *Vrouw* in gebruik; waarop bij de provisionele toewijzing geboden is *f* 3233.

Aanvaarding van het 1ste, 2de, 3de en 5de perceel op Petri en Mei 1840.
De Conditien zijn ten Kantore van den Notaris te vernemen.

Bij vonnis van den 12 Augustus 1839, is de persoon van ROMKE BELK... DE JONG, zonder bedrijf, wonende te Idskenhuizen, uithoofde van onnoozelheid, gesteld onder Curateele, en zulks ten zijnen verzoeke.

Sneek, den 17 Augustus 1839.

De Officier bij de Arrondissements Regtbank te Sneek,
KEUCHENIUS.

HOUTVEILING,

Op Dingsdag den 20 Augustus 1839, des voormiddags ten 9 ure, op den Aarsentuin bij Leeuwarden, ten overstaan van den Notaris Mr. E. E. W. v. SCHELTINGA, van eene aanzienlijke partij ESSCHEN, BEUKEN, IPEN, ABELIEN en EIKEN STAMMEN, van onderscheidene dikte en lengte, doch eenigen buitengewoon zwaar; benevens eene partij SPAAKHOUT, alles mooi en gaaf, gedeeltelijk reeds aanwezig op voormelde verkoopplaats, aangevoerd wordende door de Kooplieden *Polman* en *Boxem*.

Alsmede nog eene Lading EIKEN BEKANT HOUT, waaronder beste Damleggers, Hek, Stek- en Heipalen, Scheeps en Kuiphout, voorts eenige Paneelen en Wagenassen, enz.

HOUTVEILING,

Op Donderdag den 22 Augustus 1839, ten 9 ure voor den middag, op den Aarsentuin bij Leeuwarden, ten overstaan van den Notaris Mr. P. ANDREÆ, aldaar, van 4 Ladingen EIKEN WOUDBOOMEN, van onderscheidene lengte en zwaarte, alsmede eene partij Hamburger KROMHOUT, HEK- en STEKPALEN, LEGGERS en DAMLEGGERS, enz.; geschikt voor Huis en Scheepstimmerlieden, Molen en Wagenmakers, Kuipers, enz.; aangevoerd door den Koopman *Wieger Lieuwes Walda*, te Duurswoude.

Een snelzeilend JAGT UIT DE HAND TE KOOP. Te bevragen bij T. TACONIS of bij de Weduwe K. DOUMA, te Grouw.

Source de Vie; – een algemeen versterkend Poeder

van Doctor *Pierre Maisonne*, te Parijs, in verzegelde Doozen à *f* 1,25 met Berigt in het Fransch en Nederduitsch. — Dit Poeder wordt met melk of water gebruikt; geeft daarmede een mengsel, dat zeer streelend voor de smaak, uitmuntend in elke soort van hoest, en hoogstweldadig in eene *algemeene verzwakking* is; verzacht en versterkt bij uitstek de borst, maag en de overige ingewanden, en is tevens bijzonder gemakkelijk te verteren; alwaarom het door de zwakste personen kan worden gebruikt, als nimmer eenige verstopping, benaauwdheid enz. veroorzakende, vermits eene kunstmatige bereiding van de edelste *Kakau*, met eene der fijnste van de tot hiertoe bekende *Zetmeelen*, de voedende bestanddeelen uitmaakt, zoo dat dit middel in staat is, als het ware, een nieuw leven te verschaffen, en alle verdere aanprijzing door getuigschriften enz. overbodig maakt; doordien het gebruik zelve weldra de gunstigste gevolgen blijken doet.

Het is den Apotheker J. C. H. VAN HARINXMA, op de Nieuweburen te Leeuwarden, aan wien ik dit kostelijk middel *eenig en alleen* heb afgestaan, om daarmede naar goedvinden te handelen.

(*Get.*) PIERRE MAISONNE, *Med. Dr.*

De Ondergeteekende adverteert dat bij hem te bekomen zijn alle soorten van SPIJKERS en andere IJZERWAREN, alsmede KARPETTEN, TAPIJTEN en LOOPERS, waarvan hij de stalen ter bezigtiging aanbiedt. Ook beveelt hij zich minzaam aan in het leveren en repareren van Mahoniehouten en andere MEUBELEN, gepolituurd als anders. Belooft eene civiele en accurate bediening. Woont regt tegen over het Tolhuis te Joure.

A. VAN LON, Fz.

ANDERS & HANS DEDEKAM, te Arendal, in Noorwegen, zich voortdurend bij de Heeren Handelaren en Scheeps Kapiteinen aanbevelende, nemen de vrijheid bekend te maken, dat bij hen te bekomen zijn: Beste nieuwe VUREN en GREENEN BALKEN, toppige en regte JUFFERS van alle lengten, DIJKPALEN, DIJKDOLLEN en de overige soorten van HOUTWAREN, tot de billijkste prijzen. Voorts gewoonlijke spoedige expeditie.

Smeersmelterij en Kaarsenfabrijk te Sneek.

De Ondergeteekende op het Grootzand te Sneek, maakt aan zijne geachte Stad- en Landgenooten bekend, dat hij bovenstaand Fabrijk heeft opgerigt. Bevelende zich in ieders gunst en recommandatie, zoo wel tot het inkoopen van SMEER als tot het leveren van gegoten en getrokken KAARSEN, onder belofte van eene prompte en civiele bediening.

Sneek, den 14 Augustus 1839.

O. VERWER.

VUURWERKEN. Bij den Ondergeteekende zijn weder als sedert jaren verkrijgbaar: uitmuntende ZWERMERS, VUURRADEN enz., voor een civielen prijs. Mede te bekomen bij S. NOTEBOOM, Boekhandelaar te Franeker. Verzoekende gunst en recommandatie.

S. WESTERDIJK,
Horologiemaker, wijk E. O., no. 3, tegen over het Stadshuis te Franeker.

Hardzeilpartij te Sneek.

Met vereischte permissie van het Edel Achtbaar Bestuur der stad Sneek, gedenken eenige Liefhebbers van Zeilen, aldaar te laten Verhardzeilen, op Woensdag den 21 Augustus 1839, des namiddags precies ten half twee ure, VIER ZEER FRAAIJE PRIJZEN, als: 1°. *Eene zware en net bewerkte ZILVEREN ZAK-TABAKSDOOS*, door allerlei soort van Schepen van 8 el 207 streep en daar boven, uitgezonderd Jagten en Boeijers. 2°. *Eene DITO DITO*, door Jagten en Booten van 5 el 660 streep tot 7 el en 217 streep. 3°. *Eene DITO DITO*, door Jagten en Booten beneden 5 el 660 streep. En 4°. *Eene fraaije geschilderde VLEUGEL met ZILVEREN SCHEERHOUT en TUIGJE*, door Bootjes beneden 4 el 622 streep, vrij geheel van belasting, en getuigd met Sprietzeilen.

De inteekening zal plaats hebben bij de Directie of bij den Kastelein G. DE RUITER, buiten de Oosterpoort te Sneek, op gemelden dag, des voormiddags vóór *tien* ure.

Wanneer er Personen of Gezelschappen zijn, welke verlangen Schepen af te huren, om bij de partij tegenwoordig te zijn, wordt daarvan uiterlijk 3 *dagen* te voren, aangave verzocht, bij den Kastelein G. DE RUITER voornoemd.

Met consent van het Edel Achtb. Bestuur van Baarderadeel, gedenken de Kastelein O. K. SIETSMA en eenige Liefhebbers te Bozum, op Zaturdag den 24 Augustus 1839, te laten Verharddraven en vrij te vereeren: *Eene fraaije ZILVEREN ZAKTABAKS-DOOS*, door 3jarige Paarden, die tot genoegen der Keurmeesters zijn, en nog niets hebben gewonnen.

Den volgenden dag zal er gelegenheid zijn tot het Verkaatsen van onderscheidene *ZILVEREN PRIJZEN*.

HARDZEILPARTIJ.

Met de vereischte permissie gedenken de Kastelein A. ROEST en eenige Liefhebbers van Zeilen, te Heeg, te laten Verhardzeilen op Zaturdag den 24 Augustus 1839: *Eene fraaije ZILVEREN ZAK-TABAKSDOOS*, door Verscheepen zonder onderscheid. De Liefhebbers worden verzocht zich vroegtijdig aan te geven bij bovengenoemde Kastelein, daar het Zeilen precies ten 2 ure zal beginnen.

)o( )o( )o(Op een afgelegen Dorp in Vriesland wordt, ter waarneming van de Huishouding bij eenen Weduwenaar en ter opleiding van zijn Dochtertje, ten spoedigste en op aannemelijke voorwaarden, verlangd eene fatsoenlijke Vrouw van middelbare jaren, welke de bekwaamheid bezit, om in het huisbestuur en het onderwijs aan de gevorderde vereischten te voldoen.

Ter bekoming van nadere informatien kan men zich in persoon of bij gefrankeerde brieven vervoegen bij den Heer J. VAN LEEUWEN, Griffier van het Provinciaal Geregtshof van Vriesland, te Leeuwarden.

)o( )o( )o(Een BAKKERSKNECHT zijn werk geheel of ten deele verstaande, kan direct werk bekomen bij J. P. IJPES, Mr. Bakker op de Vleeschmarkt, te Leeuwarden.

Wie een HOKKELING vermist, kan hetzelve tegen bewijs van eigendom en betaling der kosten terug ontvangen bij M. VELLINGA, te Wommels.

KONINGS VERJAARDAG.

Alle soorten van beste VUURWERKEN, zijn nu weder te bekomen bij de Ondergeteekenden, die zich ten vriendelijksten recommanderen.

Leeuwarden, den 19 Augustus 1839.

M. J. SCHUURMANS, *bij de Brol.*
P. DE VRIES Pz., *bij het Stadshuis.*

TER LEEUWARDER COURANTDRUKKERIJ.